

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Наталія ЧАЙКОВСЬКА

старший викладач
відділу підготовки прокурорів
з представництва інтересів громадянина
або держави в суді
Національної академії прокуратури України
talka73@ukr.net

УДК 347.963–343.163

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО
НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) В ГАЛУЗІ ЗЕМЕЛЬНИХ
ПРАВОВІДНОСИН**

Землі в межах території України виконують багатоаспектні функції як територіальний базис, природний ресурс і основний засіб виробництва. Від раціонального використання та охорони земель залежить екологічне і матеріальне благополуччя кожного громадянина зокрема та розвиток національної економіки в цілому.

Згідно з приписами ч. 1 ст. 14 Конституції України [1] земля визнається основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Основним Законом держави проголошено, що земля є об'єктом права власності Українського народу (ч. 1 ст. 13). Саме тому суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею є найважливішим об'єктом правового регулювання.

У Земельному кодексі України [2] зазначено, що використання власності на землю не може завдавати шкоди правам і свободам громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі (ч. 3 ст. 1). Цим Кодексом закріплено принцип невтручання держави у здійснення громадянами, юридичними особами та

територіальними громадами своїх прав на землю, крім випадків, передбачених законом (ст. 5).

Дієвою формою захисту в суді інтересів держави у сфері використання та охорони земель є реалізація органами прокуратури своїх представницьких повноважень. Разом з тим існуючі законодавчі прогалини у питаннях державного нагляду (контролю) за дотриманням земельного законодавства ускладнюють забезпечення ефективності представницької діяльності прокурорів на цьому напрямі, що зумовлює актуальність зазначених питань.

Проблеми здійснення прокуратурою представництва інтересів держави в галузі земельних відносин досліджували такі вітчизняні науковці, як: В. Бабенко, Є. Блажівський, О. Драган, Т. Дунас, О. Головкін, О. Кобець, І. Козьяков, М. Косюта, О. Литвак, А. Матвієць, Ю. Олефіренко, С. Подкопаєв, М. Руденко, В. Салков, В. Семчик, М. Стефанчук, С. Таранушич, Я. Толочко та інші. Однак їхні праці не містять комплексного дослідження сучасного стану законодавчого регулювання діяльності органів

державного нагляду (контролю) в галузі земельних правовідносин, що спонукає до проведення подальших розвідок.

Мета статті полягає у: дослідженні законодавчих новел з питань здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності, родючістю ґрунтів; виокремленні проблем у законодавчому регулюванні діяльності Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру; формулюванні пропозицій щодо удосконалення відповідного законодавства.

Надання землі статусу основного національного багатства, що належить на праві власності Українському народу, покладає на органи державної влади та органи місцевого самоврядування обов'язок забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель.

Зі змісту ст. 23 Закону України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII «Про прокуратуру» [3] вбачається, що у разі порушення або загрози порушення інтересів держави у сфері використання та охорони земель, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу, захист інтересів держави в суді здійснює прокуратура.

Необхідно зауважити, що згідно з положеннями п. 3 ч. 1 ст. 131-1 Конституції України (у редакції Закону від 2 червня 2016 року № 1401-VIII) прокуратура здійснює представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом. При цьому в Законі України «Про прокуратуру» та процесуальних кодексах правові підстави і порядок (механізм) реалізації прокуратурою конституційної функції представництва інтересів держави в суді в нових умовах дотепер не розкрито. Однак важливо пам'ятати, що положення нормативно-правових актів щодо діяльності прокуратури, які суперечать

Основному Закону України, втратили чинність на підставі п. 1 розділу XV «Прикінцеві положення» Конституції України.

Відповідно до п. 5 наказу Генерального прокурора України від 28 травня 2015 року № 6гн «Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та їх захисту при виконанні судових рішень» [4] прокурор при зверненні до суду з позовом (заявою) повинен обґрунтувати необхідність захисту інтересів держави та визначити орган, уповноважений здійснювати відповідні функції у спірних правовідносинах, а в разі його відсутності – звертатися у статусі позивача.

За статистичними даними, органами державного нагляду (контролю) за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності, родючістю ґрунтів станом на 1 червня 2017 року проведено 1931 перевірку, за результатами яких винесено 359 постанов про накладення адміністративних стягнень на суму 98,3 тис. гривень. Встановлено, що внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, нецільового використання земель, зняття родючого шару ґрунту без спеціального дозволу спричинено шкоду на суму 14,65 млн гривень [5].

Тому надзвичайно важливим є оволодіння прокурорами законодавчими новелами щодо організації і здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням земельного законодавства для забезпечення ефективності використання земель та відшкодування завданої державі шкоди заходами представницького характеру.

Перш ніж розглянути сучасний стан правового регулювання здійснення функції державного нагляду (контролю) в галузі земельних правовідносин, проаналізуємо історичні аспекти формування в незалежній Україні системи державного контролю за використанням та охороною земель.

Нагадаємо, що на виконання Указу Президента України від 19 серпня 2002 року № 720 «Про вдосконалення системи державного управління земельними ресурсами та контролю за їх використанням і охороною» у складі Державного комітету по земель-

них ресурсах України утворено Державну інспекцію з контролю за використанням і охороною земель як урядовий орган державного управління. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002 року № 1958 «Про утворення Державної інспекції з контролю за використанням і охороною земель» передбачалося, що Державна інспекція з контролю за використанням і охороною земель (Держземінспекція) організовує і здійснює державний контроль за використанням і охороною земель. Проте Держземінспекцію ліквідовано на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2010 року № 1068 «Про ліквідацію Державної інспекції з контролю за використанням і охороною земель».

Надалі Указом Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» шляхом реорганізації Міністерства аграрної політики України утворено Державну інспекцію сільського господарства України як центральний орган виконавчої влади. Згідно з Положенням про Державну інспекцію сільського господарства України, затвердженим Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 459/2011, Державна інспекція сільського господарства України (Держсільгоспінспекція України) здійснювала державний нагляд (контроль) за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій та форм власності, родючістю ґрунтів. Постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» Держсільгоспінспекцію України ліквідовано, а її функції із здійснення державного нагляду (контролю) в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, родючості ґрунтів покладено на Державну екологічну інспекцію.

У зв'язку з невиконанням рішення уряду про реформування системи державного контролю за використанням та охороною земель постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2016 року № 482 «Про внесення змін до деяких постанов Кабіне-

ту Міністрів України» функції Держсільгоспінспекції України покладено на Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр). Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 910-р «Питання Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру» погоджено пропозицію Міністерства аграрної політики та продовольства України щодо можливості забезпечення здійснення покладених на Держгеокадастр функцій і повноважень Держсільгоспінспекції України, що припиняє свою діяльність.

Зазначимо, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 15 «Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру» [6] Держгеокадастр реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів.

З огляду на це державний нагляд (контроль) за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель, родючості ґрунтів є складовою державної політики в агропромисловому комплексі, з чим неможливо погодитися, зважаючи на наступне.

На нашу думку, законодавець не врахував змісту правової категорії «агропромисловий комплекс», що включає сільське господарство та галузі промисловості, пов'язані з сільським виробництвом, які здійснюють транспортування, зберігання, переробку сільськогосподарської продукції, доведення її до споживача, забезпечують сільське господарство технікою й добривами, обслуговують його [7, с. 18]. Наведене дає змогу дійти висновку, що реалізація державної політики у сфері державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі полягає у забезпеченні суб'єктами земельних відносин законодавства в галузі аграрних відносин, основою яких є володіння, розпорядження й користування землями. Водночас здійснення державного нагляду (контролю) за використанням та охороною земель усіх категорій є складовою державної економічної

політики в цілому та не може обмежуватися тільки аграрним сектором економіки.

З метою забезпечення належної реалізації Держгеокадастром наданих повноважень щодо здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням земельного законодавства та розпорядження землями державної власності сільськогосподарського призначення, а також формування єдиної судової практики з цих питань вважаємо за доцільне закріпити на законодавчому рівні таке положення: «Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра аграрної політики та продовольства України і який розпоряджається землями державної власності сільськогосподарського призначення в межах, визначених Земельним кодексом України, реалізує державну політику у сферах топографо-геодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, Державного земельного кадастру, а також з питань державного нагляду (контролю) за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів».

Не менш важливою невирішеною проблемою є відсутність законодавчого закріплення дефініцій «контроль» та «нагляд» за використанням та охороною земель, що не дає можливості визначити чіткі критерії розмежування функцій державного нагляду і контролю.

Так, згідно зі ст. 15-2 Земельного кодексу України органи Держгеокадастру здійснюють державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог земельного законодавства органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з питань передачі земель у власність та надання в користування, у тому числі в оренду, зміни цільового призначення, вилучення, викупу, продажу земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах. Натомість у ч. 1 ст. 5 Закону України від 19 червня 2003 року № 963-IV «Про державний контроль за використанням та охороною земель» [8] вказано, що органи Держгеока-

дастру здійснюють державний контроль за використанням і охороною земель усіх категорій та форм власності.

Спробуємо розкрити зміст понять «державний нагляд» і «державний контроль» за використанням та охороною земель.

Відповідно до Земельного кодексу України контроль за використанням та охороною земель полягає в забезпеченні додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами земельного законодавства України (ст. 187).

Водночас у навчальній літературі державний контроль за використанням та охороною земель визначається як врегульована норма права владно організуюча діяльність спеціально уповноважених державних органів, спрямована на забезпечення додержання норм земельного законодавства всіма суб'єктами відповідних суспільних відносин, попередження та виявлення правопорушень, вжиття заходів впливу на правопорушників і поновлення порушених прав землевласників і землекористувачів [9, с. 230].

На наш погляд, таке визначення вдало характеризує поняття «державний нагляд (контроль)» за використанням та охороною земель, який здійснюють органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень та у встановленому законом порядку, а тому пропонуємо внести відповідні зміни до земельного законодавства.

Зазначимо, що у Законі України від 5 квітня 2007 року № 877-IV «Про основні засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» словосполучення «державний нагляд (контроль)» вживається у нерозривній єдності. Згідно з вимогами ст. 1 цього Закону державний нагляд (контроль) – це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання

порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства.

Розглянемо законодавчі новели щодо лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

З 1 січня 2017 року набрав чинності Закон України від 3 листопада 2016 року № 1726-VIII «Про внесення змін до Закону України „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [10]. Згідно із цим Законом внесено зміни до ст.ст. 4, 5, 10 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», відповідно до яких при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані використовувати виключно уніфіковані форми актів. Уніфіковані форми актів з переліком питань для здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) затверджуються органом державного нагляду (контролю) та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті. У разі використання посадовими особами органів державного нагляду (контролю) неуніфікованої форми актів суб'єкт господарювання вправі вимагати припинення здійснення заходу державного нагляду (контролю). Якщо органом державного нагляду (контролю) не була затверджена та оприлюднена на власному офіційному веб-сайті уніфікована форма акта, в якій передбачається перелік питань залежно від ступеня ризику, суб'єкт господарювання має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю).

Отже, порушення органом державного нагляду (контролю) законодавчого припису про необхідність використання виключно уніфікованої форми актів може призвести до неможливості фіксації результатів заходу державного нагляду (контролю) та ускладнення роботи прокурора щодо збору доказів для захисту інтересів держави в суді.

Системний аналіз нормативно-правової бази з питань державного нагляду (контролю) у сфері використання та охорони земель

засвідчив, що уніфіковану форму акта з переліком питань для здійснення перевірки дотримання вимог земельного законодавства органом Держгеокадастру дотепер не затверджено.

Необхідно зазначити, що наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 16 серпня 2013 року № 503 «Про затвердження Переліку питань та уніфікованої форми акта перевірки для здійснення Державною інспекцією сільського господарства України та її територіальними органами планових заходів державного нагляду (контролю)» [11] втратив чинність на підставі наказу зазначеного міністерства від 20 січня 2017 року № 24.

Зауважимо, що з метою забезпечення здійснення функцій державного нагляду (контролю) в галузі земельних правовідносин видано наказ Держгеокадастру від 27 грудня 2016 року № 353 «Про організаційні заходи із здійснення функцій державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів територіальними органами Держгеокадастру» [12], що визначає форму акта перевірки дотримання вимог земельного законодавства територіальними органами Держгеокадастру. Крім того, наказом Держгеокадастру від 27 грудня 2016 року № 355 «Про організаційні заходи» [13] встановлено форму акта перевірки дотримання вимог земельного законодавства щодо об'єкта – земельної ділянки центральним апаратом Держгеокадастру. Проте зазначені форми не містять переліку питань для здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог земельного законодавства.

Важливо наголосити, що наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19 січня 2017 року № 6 [14] затверджено Інструкцію з оформлення матеріалів у разі виявлення державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель порушень вимог земельного законодавства, їх обліку, розгляду, а також

оскарження та контролю за провадженням у справах про адміністративні правопорушення, яка визначає порядок оформлення державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель матеріалів про адміністративні правопорушення.

Також постановою Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 року № 413 [15] затверджено Стратегію удосконалення механізму управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними, відповідно до якої Держгеокадастр та його територіальні органи зобов'язані: перевіряти стан використання сіножатей, пасовищ та перелогів з метою виявлення фактів їх незаконного розорювання; забезпечити розірвання договорів оренди земель сільськогосподарського призначення державної власності, які укладені з порушенням вимог законодавства, зокрема у разі заниження нормативної грошової оцінки або несплати орендної плати у строки, встановлені договором.

На сьогодні набули актуальності проблеми незаконного відчуження особливо цінних земель, водойм, прибережно-захисних смуг та земель лісгосподарського призначення, що вимагає своєчасної, правильної та ефективної реалізації прокурорами своїх повноважень при здійсненні представництва інтересів держави в суді.

Прокурори наділені правом звернення до суду з позовом (заявою) у випадках, якщо відповідний суб'єкт владних повноважень неналежно виконує свої функції щодо захисту інтересів держави чи відсутності такого органу.

З огляду на це забезпечення ефективності представницької діяльності в галузі земель-

них правовідносин потребує високого рівня обізнаності прокурорів у цій сфері, в тому числі щодо прогалин законодавчого регулювання діяльності відповідних органів державного нагляду (контролю).

За відсутності в земельному законодавстві критеріїв розмежування функцій державного нагляду і контролю за використанням і охороною земель вбачається за доцільне на законодавчому рівні закріпити визначення поняття «державний нагляд (контроль)» в галузі земельних правовідносин, вказавши, що це – діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо забезпечення раціонального використання та охорони земель, виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами земельних відносин, вжиття заходів впливу до правопорушників і поновлення прав на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави.

Очікуємо, що посадові особи органів Держгеокадастру найближчим часом будуть використовувати лише уніфіковані форми актів з переліком питань для здійснення заходів державного нагляду (контролю) в галузі земельних правовідносин, що дасть змогу підвищити ефективність роботи прокуратури щодо збору доказів для представництва інтересів держави в суді.

Сподіваємося на подальше дослідження проблеми законодавчого регулювання реалізації Держгеокадастром наданих повноважень щодо здійснення функцій державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III // Офіційний вісник України. – 2001. – № 46. – Ст. 2038.
3. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII // Голос України. – 2014. – № 206.

4. Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та їх захисту при виконанні судових рішень: наказ Генерального прокурора України від 28 травня 2015 року № 6гн // Офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
5. Контроль за використанням землі: проміжні підсумки реалізації нових повноважень / Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру // Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=250069180
6. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 15 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 року № 817) // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF>
7. Краус Н.М. Українсько-російсько-англійський термінологічний словник з економічної теорії / Н.М. Краус, К.М. Краус. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 328 с.
8. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19 червня 2003 року № 963-IV // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/963-15>
9. Семчик В.І. Земельне право України: підруч. [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. – К.: Ін Юре, 2008. – 600 с.
10. Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо лібералізації системи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 3 листопада 2016 року № 1726-VIII // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1726-19/page>
11. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства аграрної політики та продовольства України: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 20 січня 2017 року № 24 // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0299-17/paran10#n10>
12. Про організаційні заходи із здійснення функцій державного нагляду (контролю) в агропромислому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів територіальними органами Держгеокадастру: наказ Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру від 27 грудня 2016 року № 353 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://land.gov.ua/info/nakaz-derzhheokadastru-vid-27-12-2016-353-pro-orhanizatsiini-zakhody-iz-zdiisnennia-funktsii-derzhavnoho-nahliadu-kontroliu-v-ahropromyslovomu-kompleksi-v-chastyni-dotrymannia-zemelnoho-z/>
13. Про організаційні заходи: наказ Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру від 27 грудня 2016 року № 355 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://land.gov.ua/info/nakaz-derzhheokadastru-vid-27-12-2016-355-pro-orhanizatsiini-zakhody-iz-zdiisnennia-funktsii-derzhavnoho-nahliadu-kontroliu-v-ahropromyslovomu-kompleksi-v-chastyni-dotrymannia-zemelnoho-z/>
14. Про затвердження Інструкції з оформлення державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель матеріалів про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19 січня 2017 року № 6 // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0173-17>
15. Деякі питання удосконалення механізму управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними: постанова Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 року № 413 // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/413-2017-p>.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) В ГАЛУЗІ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Досліджено законодавчі новели з питань здійснення державного нагляду (контролю) в галузі земельних правовідносин в контексті реалізації конституційної функції прокуратури щодо представництва інтересів держави в суді. Проаналізовано зміст правових категорій «агропромисловий комплекс», «нагляд» і «контроль» за використанням та охороною земель. Звернуто увагу на проблеми у правовому регулюванні діяльності Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру та надано пропозиції щодо удосконалення законодавства із цих питань.

Ключові слова: земельні правовідносини; агропромисловий комплекс; державний нагляд (контроль); захист інтересів держави в суді.

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО НАДЗОРА (КОНТРОЛЯ) В ОБЛАСТИ ЗЕМЕЛЬНЫХ ПРАВООТНОШЕНИЙ

Исследованы законодательные новеллы по вопросам осуществления государственного надзора (контроля) в сфере земельных правоотношений в контексте реализации конституционной функции прокуратуры по представительству интересов государства в суде. Проанализировано содержание правовых категорий «агропромышленный комплекс», «надзор» и «контроль» за использованием и охраной земель. Обращено внимание на проблемы в правовом регулировании деятельности Государственной службы Украины по вопросам геодезии, картографии и кадастра и внесены предложения по совершенствованию законодательства по этим вопросам.

Ключевые слова: земельные правоотношения; агропромышленный комплекс; государственный надзор (контроль); защита интересов государства в суде.

TOPICAL ISSUES OF STATE SUPERVISION (CONTROL) IN LAND LEGAL RELATIONS SPHERE

The article examines the legislation novelties in state supervision (control) in land legal relations sphere in the context of realization of the Constitutional function of prosecution on representation of state's interests in courts. The content of such legal categories as «agroindustrial complex», «supervision» and «control» over use and protection of land has been analyzed. A particular attention has been paid to legal loop holes concerning The State Service of Ukraine for Geodesy, Cartography and Cadastre regulatory function and the ways to improve the legislation have been suggested.

Keywords: land legal relations; agroindustrial complex; state supervision (control); representation of state's interests in court.

